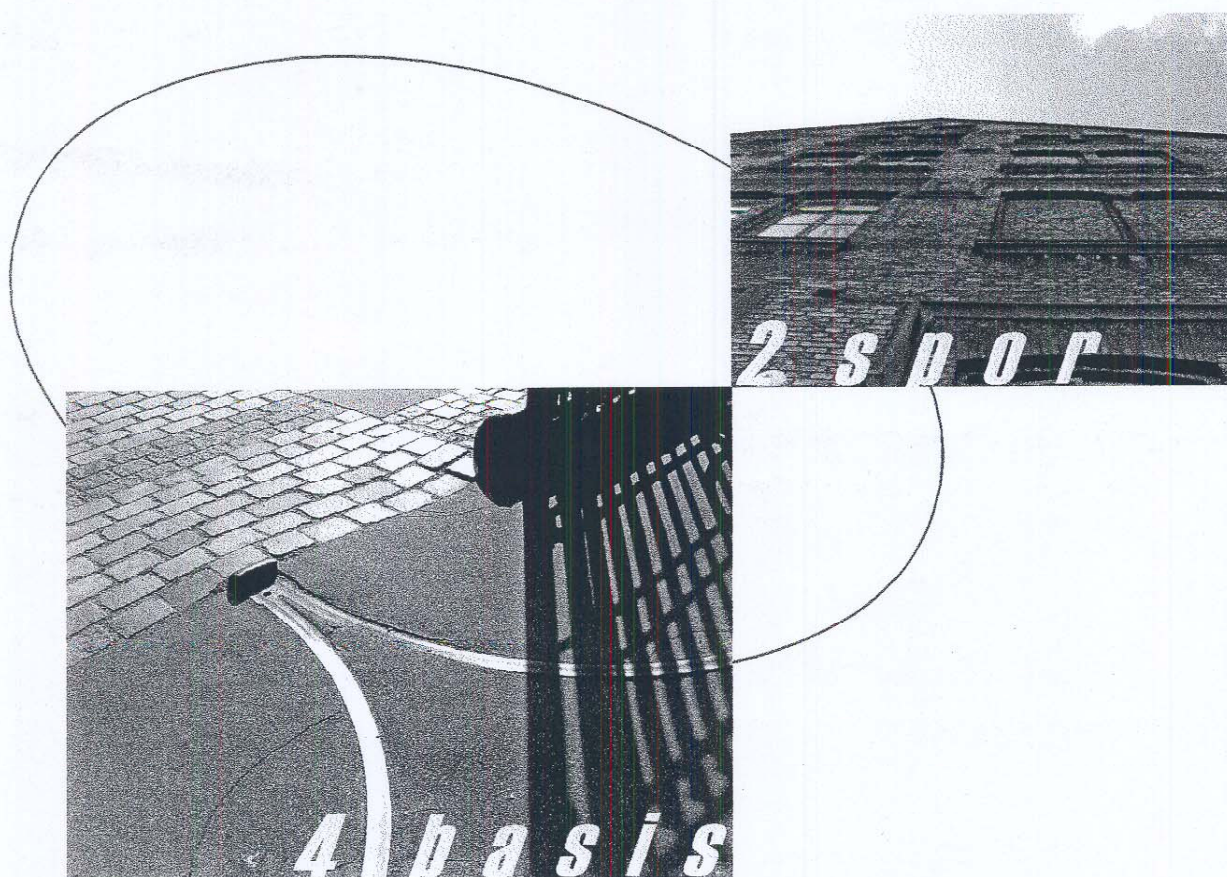

Sølvgades Skole

Juni 2004

INDLEDNING

Københavns Kommune, Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen, har taget initiativ til, at der udarbejdes en helhedsplan for Sølvgades Skole.

Med udgangspunkt i 'Perspektivplan 2000' for folkeskolen i København, har Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen (U&U-forvaltningen) igangsat nærværende helhedsplanarbejde.

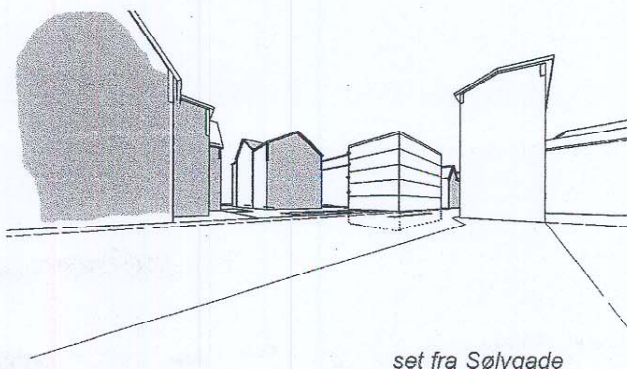
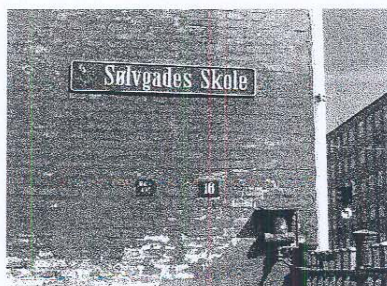
Formålet med helhedsplanen er, at belyse og sandsynliggøre et fremtidigt rumprogram for ved om- og udbygning at udvide skolens kapacitet til 2 spor, i overensstemmelse med prognoserne for lokalebehovet på Indre By Skoler samt de nye pædagogiske principper for fleksibel undervisning; bla. 'team'-samarbejde i basis- og fagområder.

Ved det indledende møde den 25.02.04 redegjorde U&U-forvaltningen for, at helhedsplanarbejdet skal tage udgangspunkt i en 'modernisering' af den eksisterende fredede bygning og etablering af en nybygning på ca. 1500 m² orienteret mod hjørnet Klerkegade/Kronprinsessegade.

Skolens byggeudvalg (BUV) har fra første færd udvist stort engagement ved udarbejdelsen af denne helhedsplan.

Processen er foregået med god vilje og beslutsomhed og med et højt bevidsthedsniveau om ønsker til funktionssammenhænge.

Skolen har via sit BUV godkendt helhedsplanen.

set fra Sølvgade

Denne Helhedsplan er udarbejdet i samarbejde mellem U&U Forvaltningen, Københavns Kommune, byggeudvalget på Sølvgades Skole og

Wemmelund Arkitekter A/S
St. Kongensgade 85
1264 Kbh K
www.wemmelund.dk

KONTEKST

Sølvgades Skole er beliggende ud til Sølvgade og Kronprinsessegade over for Kongens Have. Skolen er Københavns ældste og hed oprindelig 'Østre Betalingsskole'.

Hovedbygningen er tegnet af arkitekt P.C. Hagemann og opført i 1846-47. Den første af skolens 2 gymnastiksalbygninger (bygn. 02) er opført i 1883. Den anden og mindste, en let træbarakbygning (bygn. 03) er opført som en midlertidig bygning i 1934.

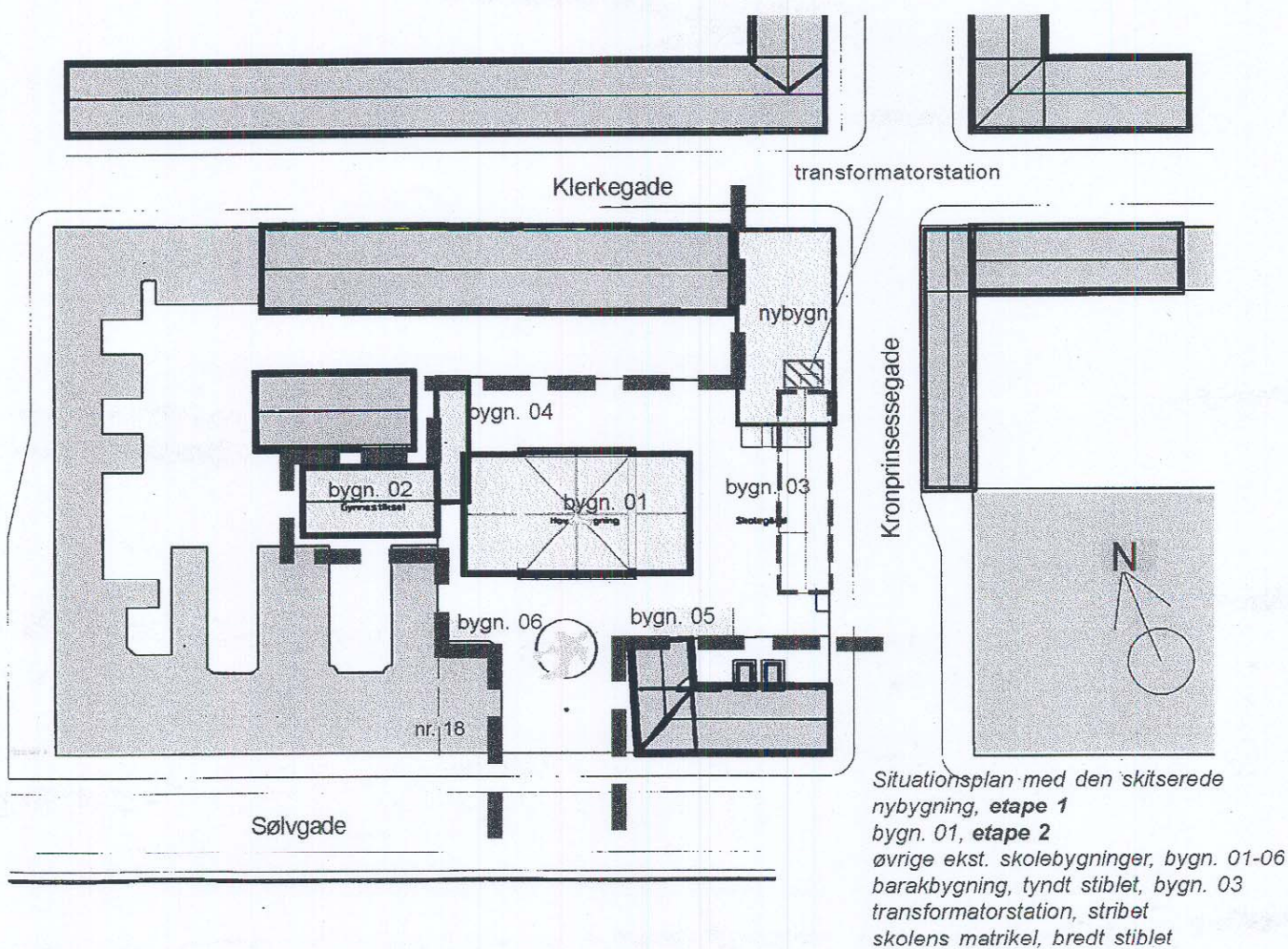
I 1962 blev en 5-etages ejendom på hjørnet af Kronprinsessegade og Klerkegade nedrevet, og grunden indgår nu som boldbane i skolegården.

Hovedbygningen (bygn. 01) er opført i gule tegl med fine detaljer, gesimsbånd omkring vinduerne og gavlmotiv med urskive. Bygningen blev fredet i 1982; 5 etager fordelt på kælder, stue, 1., 2. og 3. sal disponeret med trapper midt i hver gavl, som fordeler til lokaler på hver etage, heraf enkelte via en gang som igen forbinder trapperne indbyrdes.

Skolens indre har gennem årene gennemgået større bygningsmæssige ændringer, for at tilpasse sig skiftende behov.

Skillevægge er opsat og fjernet, og ændringerne har flere steder sløret oprindelige træk. Skolens gange, trapper og gymnastiksale er i 1997-98 malermæssigt istandsat.

Desuden findes diverse skure, overdækninger (bygn. 04, 05, 06).

Det langsgående hovedskillevæggsfundament er kort efter hovedbygningens opførelse sunket. Tagkonstruktionens kræfter blev dermed ændret, hvilket i 2002-03 medførte omfattende renovering af tagetagen. Ingeniørfirmaet Edv. Troelsgaard udførte forstærkninger af bjælkespær, samt udlægning af supplerende afstivende dæk på 3. sal. Arealet er moderniseret og omlagt til pædagogisk center med IT-funktion ved ark. m.a.a. Birthe Just.

Sølvgade 18 (tidl. Café Rosenberg) er ombygget til i dag at varetage billedkunst- og tekstilværksted-funktionen. Gavlmaleriet er udført af Henry Heerup.

Skolegården er og bliver intensivt udnyttet; legeplads, boldbane, siddearealer mv.

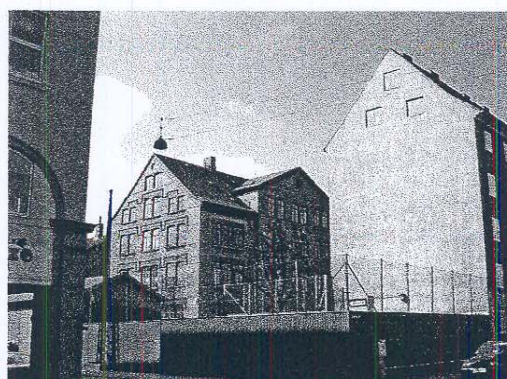
Sølvgade 18

Heerup

Hovedbygning

set fra Kronprinsessegade

set fra Klerkegade

MYNDIGHEDER

Sølvgades Skole er i henhold til Københavns Kommuneplan 97 beliggende i et O-område, som er områder for institutioner, fritidsområder mm. friholdt for standardiserede bestemmelser om maksimal bebyggelsesprocent.

Kommuneplanen siger bla. "...inden for disse områder med betydelige kulturhistoriske værdier og helt særlige bevaringshensyn stilles ekstraordinære krav til den arkitektoniske udformning".

3 myndighedsinstanser er medaktører i nærværende projekt; 'Byggeri og Bolig' (B&B) har med det lovgivningsmæssige at gøre, Kulturarvsstyrelsen (KUAS) har med den fredede hovedbygning at gøre og 'Plan og Arkitektur' (P&A) har med nybygningens overordnede udformning -'ansigt mod byen'- at gøre, herunder ny *lokalplan*.

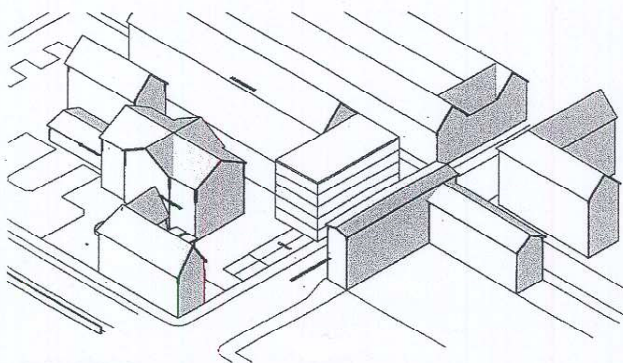
P&A, har været hørt i forbindelse med omridset af nybygningen.

Der skal for nybygningen regnes med udarbejdelse af lokalplan med en procesvarighed på ca. 1 år.

Heri høringsfase og mulighed for indsigelser fra naboer og andre, som en del af myndighedsbehandlingen (se tidsplan).

Der har for både eksisterende - og nybygningens vedkommende været dialog med B&B.

Der har i det forelagte ikke umiddelbart været forhold, som ikke kunne viderebearbejdes i næste fase.

Sølvgades Skole med skitseret nybygning

set fra Sølvgade

FORUDSÆTNINGER

Forslaget forudsætter at KUAS giver tilladelse til de viste bygningsmæssige ændringer i hovedbygningen. Desuden forudsættes at B&B og P&A giver tilladelse til hhv. de viste bygningsmæssige ændringer, samt det viste omfang af nybygning.

U&U forvaltningen er, set i lyset af de tidligere statiske udbedringsarbejder i tagetagen, 3. sal, opmærksom på, at statikken i Helhedsplanens foreslåede åbende indgreb i den langsgående hovedskillevæg i eksisterende bygning, skal undersøges i næste fase.

Moderniseringer af ældre bygninger skal koordineres mellem anlægsafdelingen og drifts- og vedligeholdelsesafdelingens planlægning for skolen.

Vedrørende etablering af kantine er der i dette helhedsplanarbejde disponeret med en 'afvejet model' af bispisningsordning iht. 'Redegørelse vedrørende indretning af bispisningsordning på HP2000-skoler', 9 aug. 2001.

Et kælderlokale er tidligere forberedt hertil ved ombygning 2002 og de i øvrigt generelt begrænsede arealer tilbyder ikke umiddelbart optimale vilkår her for.

EKSISTERENDE LOKALEFORHOLD

Sølvgades Skole er en mindre skole i en ældre skolebygning med relativt små undervisningslokaler. 17 klasser fordelt på 2 spor, undtaget er 3 klassetrin. 1 'vandreklasse' og 16 basislokaler i alt; 11 på ca. 36 m² og 5 på ca. 47 m².

Skolen har desuden ét lokale af hver følgende: Grupperum, indskolingsværksted, fysik, musik, sløjd, biologisamling, pædagogisk værksted, lærerværelse (og 4 kontorer), studievejleder, specialcenter samt læge/sundhedsplejerskefunktion.

Faglokalerne er små med begrænsede depotforhold. Skolen har ikke noget hjemkundskabslokale, og undervisningen i hjemkundskab foregår på Sortedams Skole. Edb-faciliteter findes sporadisk.

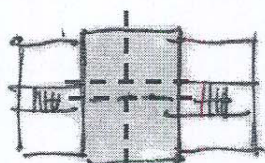
Den ældste og største gymnastiksal (bygn. 02) er muret og har et nettoareal på ca. 120 m². Den mindste gymnastiksal (bygn. 03) har et nettoareal på ca. 106 m²; en let træbarakbygning med relativt dårlig isolering af vægge og gulv. Redskaber mv. opbevares i salen, da der ikke er depotrum.

Skolens administration sidder spredt, med kontor til skoleinspektør ('strategisk leder') og sekretær ved lærerværelset, på 1. sal, skolebetjent ('teknisk ejendomsleder') i stueetagen og kontor til viceskoleinspektør ('pædagogisk afdelingsleder') på 3. sal.

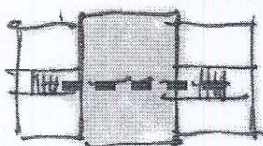
De begrænsede fysiske rammer medfører at pladsen i skolebygningen udnyttes optimalt. Hvor det er muligt benyttes lokaler til flere formål, fx. fungerer studievejlederkontor og mødelokale også som grupperum. Flugtveje via døre er suppleret af nødlemme på ca. 1 x 1 meter mellem klasserum.

At Sølvgades Skole er en lille skole, giver den også nogle væsentlige kvaliteter, som ønskes bevaret. Skolen opleves overskuelig og tryk for elever og der er en tæt kontakt til lærere og administration (se pædagogisk målsætning).

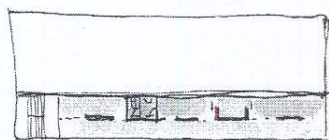
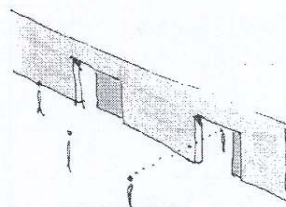
Skolen har dispensation til maksimal klassekvotient på 24 elever.

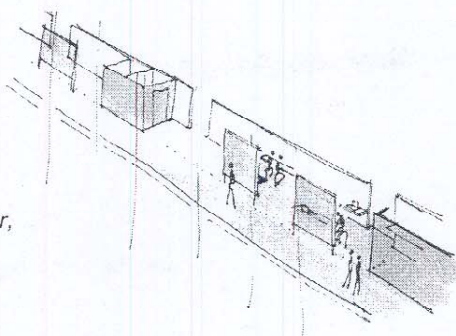
hovedbygningens nuværende disposition

princip for etablering af sammenhæng i midterzonen

*Studiegang, nybygning;
princip for etablering af grupperum, studienicher,
IT og toiletter.
Indrettes som del af gangen med udsyn
over skolegård*

HELHEDSPLANENS RUMLIGE DISPOSITION

Sølvgades Skole har i sit plangrundlag fra U&U forvaltningen brug for 4 nye basislokaler fra de idag 16 til de nødvendige 20; 2 spor, 0. – 9 kl.

Helhedsplanens hovedidé er, at kombinere skolens iboende kvaliteter med de nye krav til undervisningsform og til de nye elevtal.

Dette søges opnået via en enkel struktur med en rumlig variation og optimal areal-, lokale- og funktionsfordeling som tilgodeser lærerens skiftende rolle fra ekspert i undervisningsforum til konsulent og motivator i studiegrupper ud fra målet om, at fremme den faglige, naturvidenskabelige kritiske og kreative indlæring, forståelse og stillingtagen.

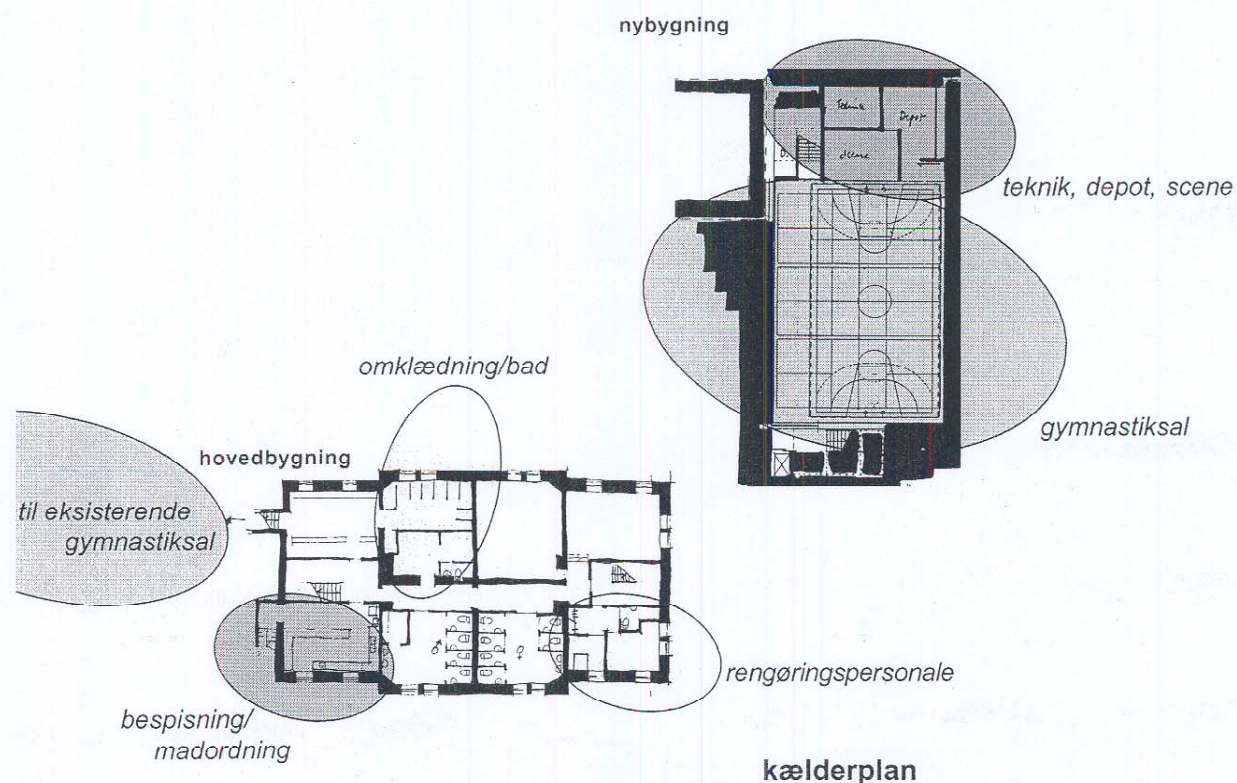
Heri ligger udfordringen; at skabe på én gang mangfoldige rumligheder i to forskellige bygninger, til én skole.

Eksisterende bygning består af regulære lokaler og en 'åben-rum-struktur' som en angivelse af intensionerne om det fleksible miljø.

De 4 hjørnebasisrum forbliver, men *midterzonen* tænkes og disponeres som to sider af samme rumlighed. Den langsgående hovedskillevæg i midten (med fx brede skydedøre i) er eneste deling. Heri findes 2 basisfunktioner, og mulighed for 2-4 - eller flere - grupperumsdannelser.

Intensionen med, at tænke 'midterzonen' er en øget rumlig fleksibilitet, hvori der tilbydes varierede rammer til forskellige former for undervisning; værksteder – tumlepladser – læsehjørner.

Midterzonen som alternativ til hjørnelokalerne tilfører rumlige kvaliteter til skolen, steder til socialt samvær; ophold, fordybelse, fri fantasi og udfoldelse.

I næste fase, projektforslagsfasen, kan midterzonen bearbejdes med reoler/møbelvægge eller mere stationært med halv-, glas-, skyde- eller helvægge. Vægge som ikke nødvendigvis er lette og hyperfleksible og kan ændres i et 'svirp' fra time til time, men måske fra semester til semester, fra år til år i en 'langsom fleksibilitet'.

Nybygning

Den eksisterende lette gymnastiksalbygning nedrives (bygn. 03) og der opføres en ny skolebygning ud mod Kronprinsessegade (se situationsplan).

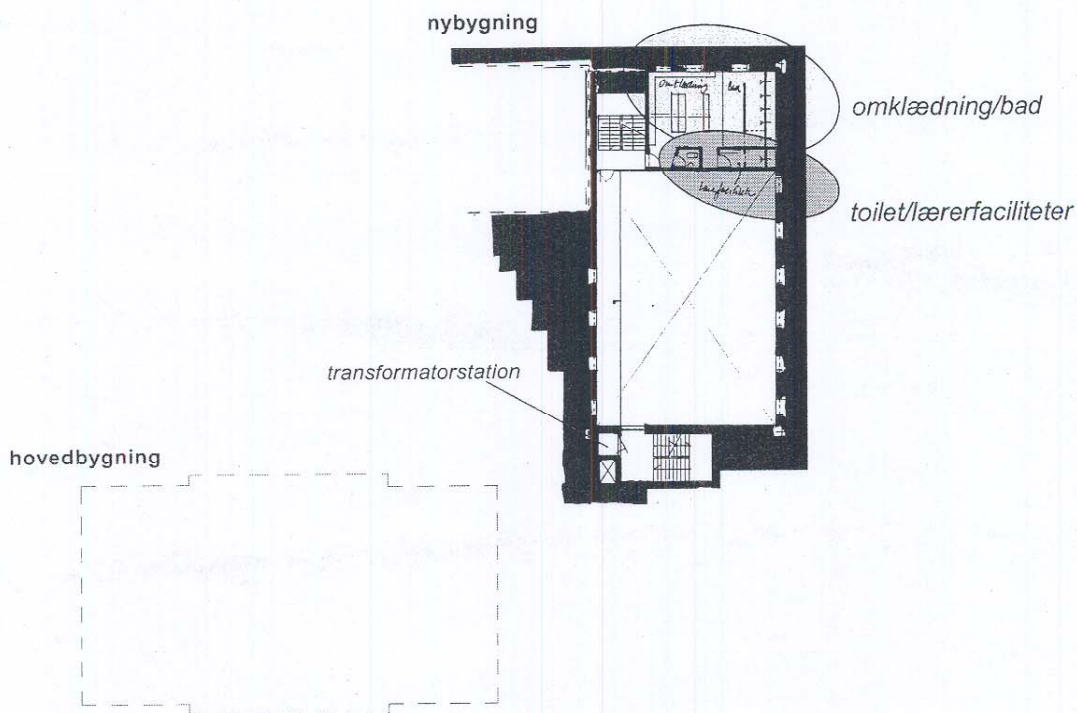
Der er efter udbygningen til 2 spor fortsat dispensation til maksimal klassekvotient på 24 elever.

Basislokaletfordelingen er som udgangspunkt disponeret med indskoling i stueplan og 1.sal, mellemtrin på 2.sal i eksisterende bygning og udskoling i nybygning (se plantegninger).

Således er de mindste i indskoling tættest på udearealerne og de større, der kan bevæge sig længere, højere i bygningerne.

Dette giver samtidig et udviklende tilhørsforhold, i det at stige op igennem skolen gennem sit skoleliv. I mange tilfælde kan det, set i den store sammenhæng, være en frisk start, at begynde i nye lokaler på en ny årgang.

Fordeling af basisrum i de to bygninger kan ses som en nødvendighed pga. eksisterende bygningers og matriklers størrelser, men kan også ses i lyset af at skabe en naturlig forståelse for bevægelsen gennem klassetrinene og en identitetsskabende bevidsthed om tilhørsforhold og udvikling.

plan af indskudt etage

Eksisterende bygning

Skolen har pædagogisk center og får 4 midterzone-rum / dobbeltbasisområder med grupperumsfunktion; 2 i stueplan, 2 på 2. sal.

I alt 5 grupperum og 1 møderum, 1 indskolingsværksted, 1 lærerværelse og 4 kontorer.

Her til studievejleder/kontor, specialcenter, psykolog/tale-, hørepædagog og læge/sundhedsplejerske.

Basislokaler fordeles med 10 som hjørnelokaler og de 4 midterzone-rum til både basislokaler samt grupperum og indskolingsværksted på hver ca. 94 m².

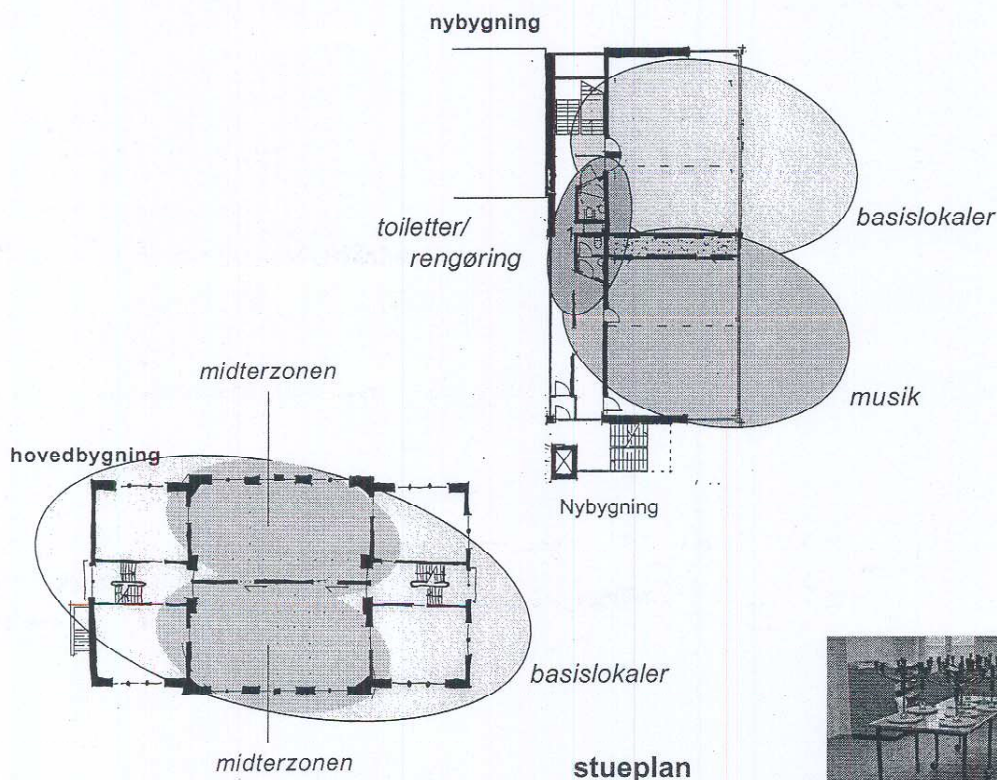
Nybygning

6 basislokaler, gymnastiksal mv., musik, hjemkundskab, kreative værksteder (billedkunst, tekstil- og sløjd-), fysik og natur-teknik.

Depoter ved de videnskabelige og kreative fag tænkes indeliggende som rumdelende kerner for optimeret dagslys.

Udearealer

Transformatorstation flyttes til under sydvendt trapperepos ved nybygning, cykelparkering, ny boldbane og boldhegn i ca. 2 etager, skolegård, adgangsforhold fra Kronprinsessegade som visuel lukket eller åbent.

NYBYGNING

Plandisposition for nybygningen består af 4 *units* á ca. 50 m² på hver etage, fordelt enten som ét storrúm (ca. 200 m²), 2-deling (á ca. 100 m²), 3-deling (á ca. 67 m²) eller 4-deling (á ca. 50 m²) incl. depoter mv.

Det fleksible tager dermed form i, at forskellige rumlige og funktionelle behov kan antage forskellige antal *units* hen over etagerne; og ikke mindst henover tid ved skiftende behov.

To trapper, elevator samt fordelingsgang ligger forbundet og udspænder bygningen i nord-sydgående retning.

Desuden etableres *studiegangene* (skitse).

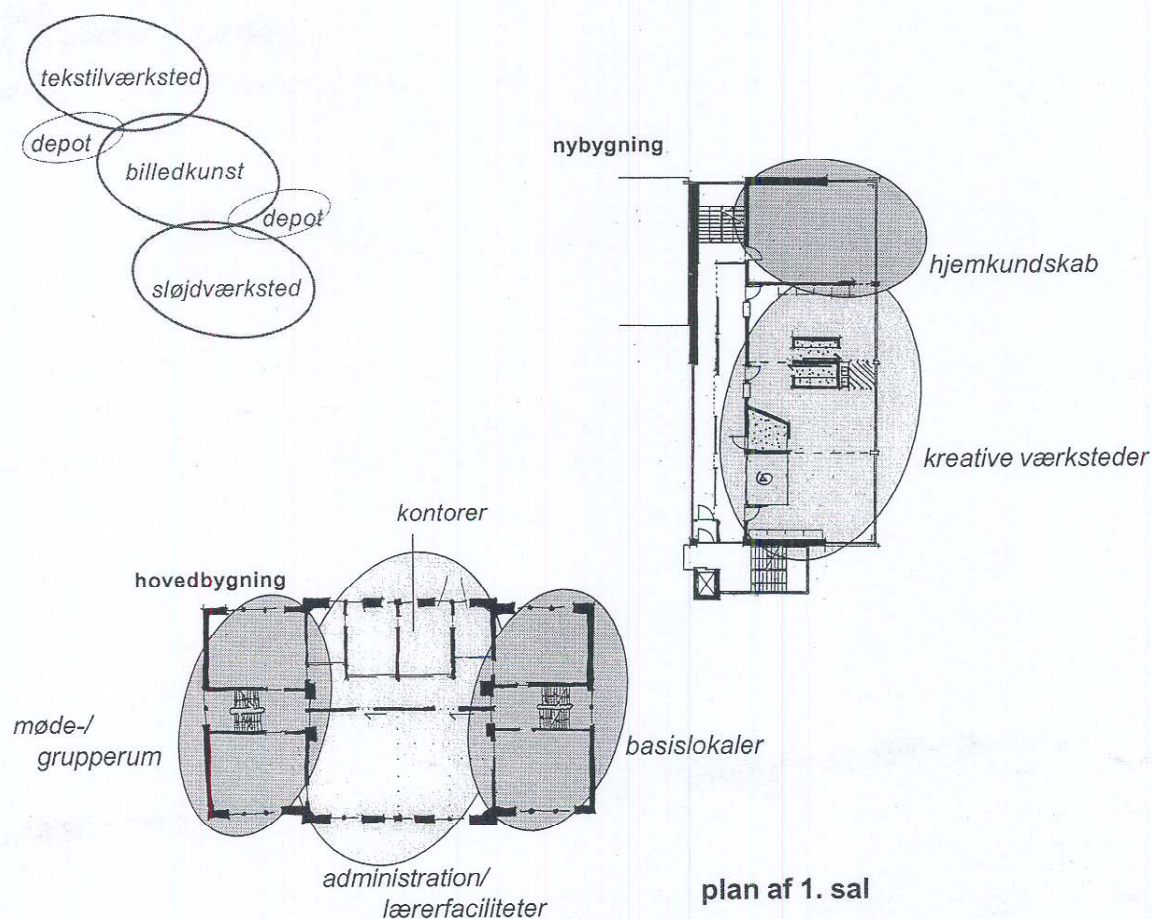
Studiegange er et vigtigt rumligt element i nybygningens arealoptimering.

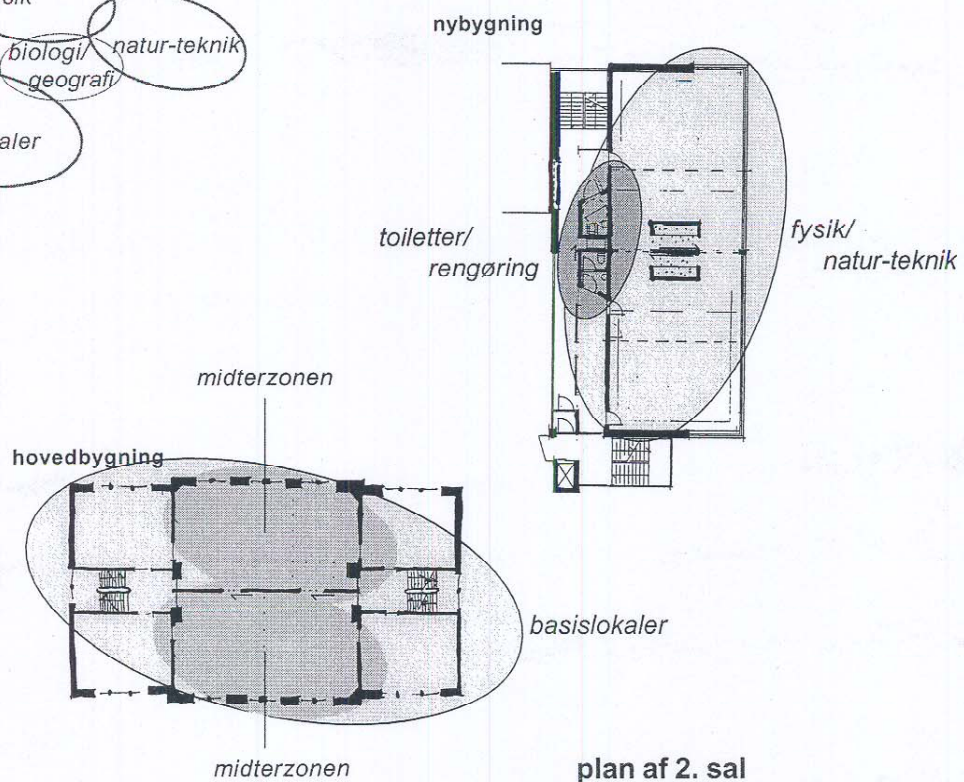
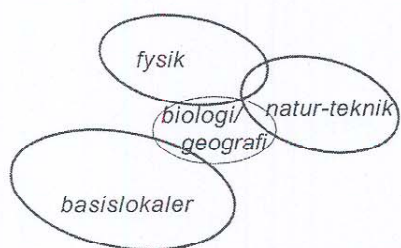
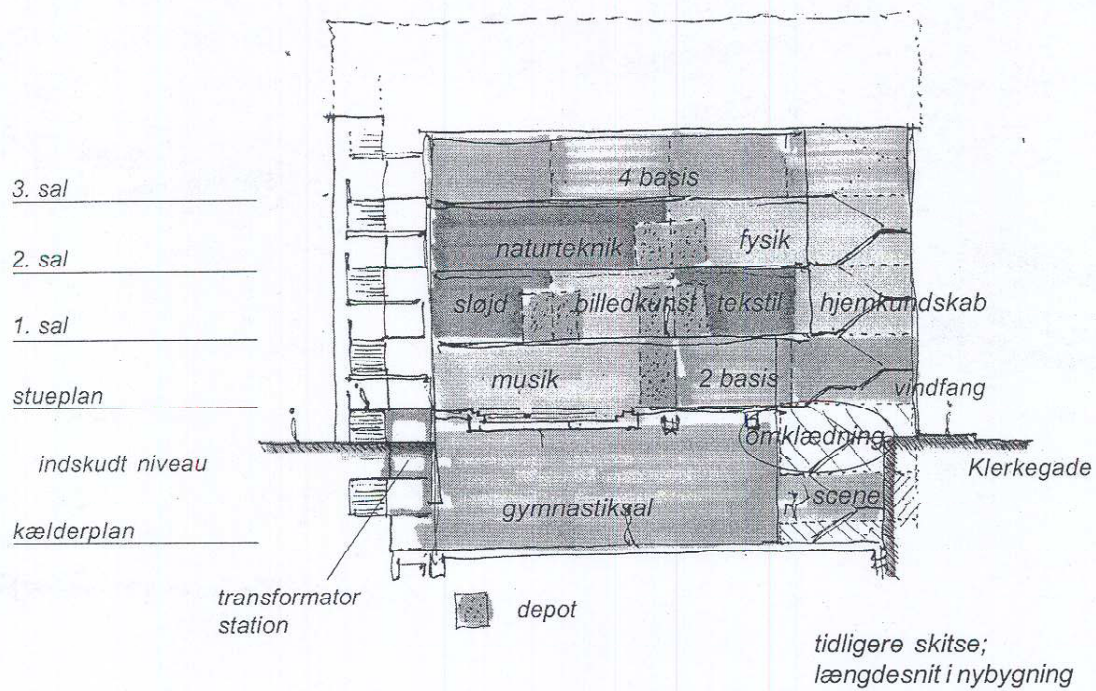
Gangen tænkes på alle etager delt på langs som hhv. flugtvej og studiegang/gruppeområde, fx. bag faste skærme (skitse) hertil handicap/alm. toiletter, forrum og IT-nicher.

Forbedrede forhold i form af disse brugbare fælleszoner tilfører rumlige kvaliteter til skolen; socialt samvær, ophold, fordybelse, fri fantasi og udfoldelse, som i 'midterzonen' i eksisterende bygning.

Edb-faciliteter tænkes fordelt ud over grupperummene, netværksstik i samtlige lokaler og på studiegangene. Toiletter på 3 af de 5 etager. Kerner består af toilet med forrum og handicaptoilet hver med modsatrettet adgang. Herimellem rengøringsrum/-depot.

Nybygningen er disponeret inden for et grundareal på ca. 12 x 28 meter; 5 etager á ca. 330 m² samt den 'indskudte' omklædningsfunktion på ca. 55 m². I alt ca. 1705 m². Huset ligger som forskudte etager i forhold til gadeplan.

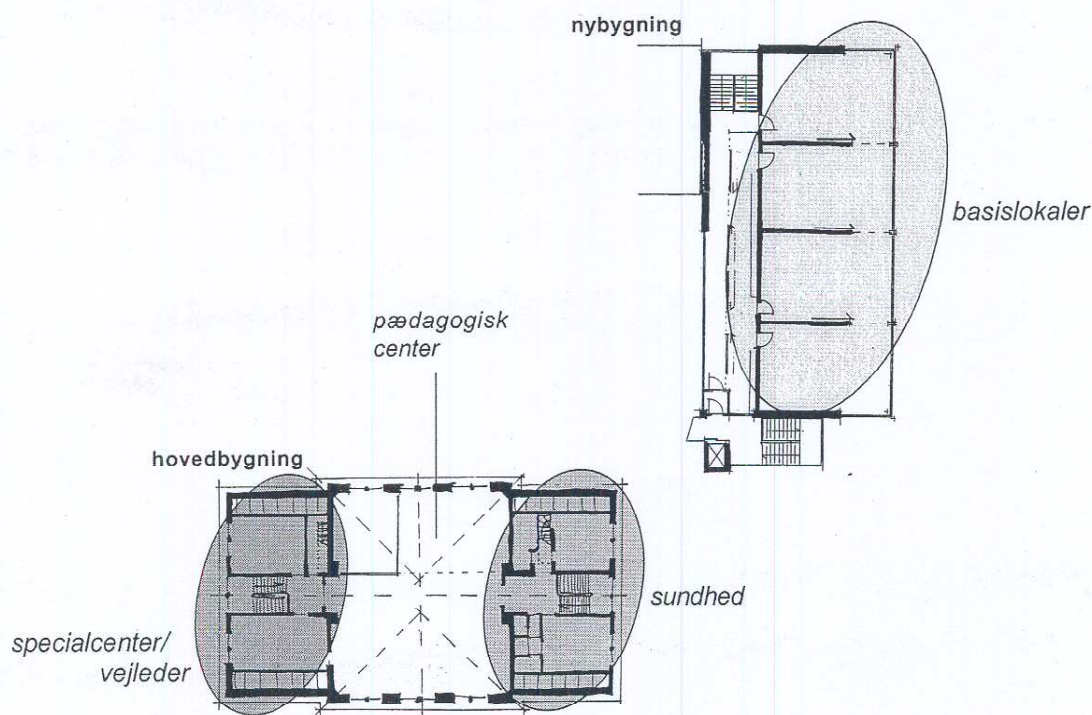

SAMMENFATNING

Udgangspunktet for helhedsplanarbejdets forbedringer af skolens lokalemæssige forhold kan sammenfattes til følgende punkter:

- Skolens basislokaler forbedres og udbygges så skolen kan rumme 2 spor.
Antallet af basislokaler øges fra 16 til 20. Helhedsplanen forudsætter en maksimal klassekvotient på 24 elever
- Hjemklasseprincippet bibeholdes
- Flere grupperumsfaciliteter, der er vigtige for det fleksible studiemiljø
- IT-center i relation til pædagogisk center (udført 2002)
- Forbedring af lokaleforhold for administration og lærere
- Forbedring af idrætsfaciliteter
- Etablering af et hjemkundskabslokale på skolen
- Fleksibelt indskolingsværksted som integreret del af indskolingsetagen
- Væsentlige forbedringer af faglokaler til musik, billedkunst, sløjd- og tekstilværksted og fysik/natur-teknik idet de samles i nybygningen, hvor de kan etableres med korrekte og nødvendige tekniske installationer i forhold til gældende lovkrav
- Eksisterende bygning disponeres med klar rumlig organisering og moderne fleksibilitet; med tilbud om forskellige rumligheder som tilgodeser indskoling, mellemtrin samt administration og sundhed/specialcenter; *værksteder – tumlepladser – læsehjørner*
- Nybygning: En mere regulær skolebygning som først og fremmest tilgodeser mere målrettede undervisningsformål bla. med henblik på eksamen; *værksteder – laboratorier*, samt fællesarealer som tilgodeser gruppearbejde og fordybelse så vel som social samvær og det uforpligtende møde.

plan af 3. sal

Sølvgades Skole udvides fra ca. 2530 m² (incl. begge gymnastiksale) til ca. 4125 m², heraf ca. 1705 m² nybygning.

Nybygningen placeres som stablede ens etager bagest på grunden og giver dermed mest mulig sammenhængende areal til skolegården.

Nybygningens grundareal udgør ca. 330 m² i forhold til den nedrevende barakbygning ca. 110 m².

Skolegården bliver efter udbygningen på ca. 1400 m².

Myndigheder; B&B, P&A og KUAS, skal fortsat indgå i dialogen om, hhv. nybygning og eksisterende fredede bygning ved udarbejdelsen af projektforslag samt lokalplanarbejdet.

Sølvgades Skole som en intim skole, tænkes bibeholdt med en yderligere optimeret udnyttelse af eksisterende såvel som nye arealer. Kvaliteter som overskuelighed og tryghed bevares.

TIDSPLAN

